מדרש · אגדה · מדרש רבה · מפרשים · משנת דרבי אליעזר

משנת דרבי אליעזר על קהלת רבה

רבי אליעזר יהודה מפינטשוב

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנת דרבי אליעזר על קהלת רבה

רבי אליעזר יהודה מפינטשוב

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנת-דרבי-אליעזר-על-קהלת-רבה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 202611200317-v39 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרשה א 4
פרק ב 4
פרק ד 4
פרשה ב 4
פרק י 4
פרשה ג 5
פרק ז 5
פרק יא 5
פרק יד 5
פרשה ד 5
פרק ג 5
פרק ח 5
פרק ט 5
פרק יד 6
פרשה ו 6
פרק ג 6
פרשה ז 6
פרק ב 6
פרק יא 6
פרשה ט 6
פרק י 6
פרק טו 6
פרשה יא 7
פרק ט 7
פרשה יב 7
פרק א 7

פרשה א

פרק ב

שפושט ידו בביבין. פירושו פשוט שהוא צינור ומקום מוצא טינופים וכ"ה הרבה בגמרא ומדרש גורף ביבין ומ"כ נדחק ויצא מפשוטו וגם הראיה שמביא מתחות שופרא טעה וקרא ב' במקום כ' דכיבא גרסי' וכפרש"י ומביא משיחניה וכיבי דקדושין ע' שבת דף ס"ב ע"ב:

פרק ד

כל הגויים כו' אינם חסרים תאמר כו'. ע"פ מה דאיתא בכתבי האר"י והובא בירושלמי פ' ויחי בש"מ פליאה דהגרים הם מנשמת ישראל שחטאו ונתגלגלו בעובדי כוכבים. ולאחר שנתקן חוזר ונתגייר ע"ש וזהו אף שכל הגרים מתגיירים בישראל אעפ"כ ממנין הנשמות שבגוף אינן חסרים. וזהו והים אלו ישראל איננו מלא שיתמלאו ע"ז. ואמר הפסוק עצמו טעמו של דבר למה אינו נחסר מחדר גוף ע"י נשמת של גרים לפי שאל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת הלך ושוב ולא ביאה חדשה ע"י נשמה מחדר גוף וא"כ הוא תאמר מי שלא נתגייר בעוה"ז כו' דבל"ז בלא"ה א"א להתגייר לע"ל דהרי אין בן דוד בא כו' ומאין יקח נשמה להתגייר משא"כ עתה שאמרת שהם שוים והנשמה כבר נולדה אלא שנתגלגלה בעובד כוכבים א"כ יכול להתגייר אף בימות המשיח א"נ י"ל וישראל ממניינם אינם חסרים היינו נוטריקון של ישראל היינו ס' רבוא נשמות כמנין אותיות התורה של כ"א מנשמת ישראל י"ל אחיזה באות מהתורה משא"כ נשמת הגרים י"ל אחיזה רק בתגין כנודע. ועיין מס"פ במדבר ד"ה והיה מספר כו':

פרשה ב

פרק י

זו שמחת הנשים כי לבי שמח וגו' זו הפרשת חלה ומ"ד זו הפרשת נסכים נ"ל שכצ"ל. וע"ד דאיתא לקמן אכול בשמחה לחמך זו פ' חלה ושתה בלב וגו' זו פ' נסכים. ומאחר שאמר כי לבי שמח א"כ משנים הנ"ל קאמר. וה"ק לא מנעתי מכל שמחה זו שמחת נשים שהרביתי אף דכתיב לא ירבה פן יסירו לבבו והמפריש חלה כאילו ביטל עבודת כוכבים כדאיתא במ"ר פרשת תזריע והיין ישמח לבב וכתיב ויין ותירוש יקח לב תקנתי בפ' נסכים:

פרשה ג

פרק ז

מטי ענתה דאורייתא כו'. פי' הגיע עת של תורה ששתיקה מעולה ויפה לשתוק ומחשי כמו עת לחשות. מתעלים פי' מעולה. ואמר והדר מפרש שמתחלה אמר לשון הפ' עת לחשות והדר פי' ואמר למשתקה ועיין מ"כ:

פרק יא

אפילו לדבר עבירה כו'. פירוש עבירה לשמה ועל דרך עת לעשות לה' הפרו תורתך:

פרק יד

שמים וארץ לא נבראו אלא כו' שנאמר כו' פי' מדכתיב ואלהים עשה סתם. ולא פי' מה שעשה גם למה כתיב שם אלהים ע"כ קאי אתחלת עשייתו דכתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ:

פרשה ד

פרק ג

דהוא קיים קדמך. פי' מדכתיב פני משיחך משמע שהיה שם פנים לפנים וכעין זה איתא בב"ר ע"פ מעל פני מתו שהיה מלאך המות מתריס כנגדו ועי' מ"כ וכ"ה במ"ר פ' ברכה מהו לפני מותו כו' נטל את מ"ה והשליכו לפניו ע"ש:

פרק ח

אלא שחבבן הקב"ה וקראן בנים כו'. קשה דלפ"ז יש לו בן ואח הכתוב מפרש גם בן ואח אין לו. ונראה דה"פ יש אחד הקב"ה ואין שני גם בן ואח היינו ישראל שנקראו בנים ואחים להקב"ה אין לו שני כדכתיב מי כעמך ישראל גוי אחד וכדאיתא בגמרא דברכות אתם עשיתוני חטיבה אחת כו' כ"ה בס' ש"ש:

פרק ט

שתלו מרדכי ואסתר כו'. י"מ הגי' ללא צורך דה"פ טובים הב' היינו מרדכי ואסתר שתלו בזכותן את המן ובניו מן האחד זה יוסף שתלה את שר האופים על פי פתרונו דכל החלומות הולכים אחר הפה וכדאיתא במדרשים ובתרגום. והוא ביפ"ת טעם על שפתר לו לרעה לפי שבחלומו הראה חורבן בהמ"ק והגלות. וסיים דלכך טובים השנים מרדכי ואסתר דאלו נעשו נסים על ידם לכל ישראל שנתבטלה הגזירה וע"י יוסף לא נתבטלה הגזירה שנתקיים לעתיד החלום רק שנתלה החולם המרמז:

פרק יד

דהוא מכשכש לברייתא כו'. עי' מ"כ ונהפוך הוא שבא עליהם בחול ומכשכש כקול הסירים וע"ש פי' הפסוק:

פרשה ו

פרק ג

זה נפלה של זונה. פי' מדכתיב וילוקו הכלבים את דמו והזונות רוחצות שפי' רז"ל שהי"ל דמות זונות במרכבתו. ופי' הפסוק וישטוף את הרכב שהיה שם דמו וילוקו הכלבים. ואת"ח רחצו הזונות ולא כתיב שילקקו הכלבים א"כ טוב ממנו נפלה של זונה מה שנפלה מן הזונות היינו מי הרחיצה. ועיין מ"כ דפירושו אין לו שום רמז ונפל של זונה מאן דכר שמיה:

פרשה ז

פרק ב

ע"כ פסיעה כו' דא' ר"י כו'. כד הוה רחיק כו' פי' דנלמד שיש שכר ע"כ פסיעה מדסתם ואמר אין שואלים וקשה והא ר"י שאל אע"כ ברחוק מהמטה מותר וא"כ למה סתם ופסק דאסור אלא דמצוה לקרב אל המטה לפי שנוטל שכר על כל פסיעה ולכך סתם ופסק דאין שואלים להורות דמסתמא יש לו להיות קרוב:

פרק יא

כשהיא נחלה. פי' שהוא ובנו וב"ב תלמידי חכמים דשוב אינה פוסקת:

פרשה ט

פרק י

מאן הוא דכלום כו'. פירוש מי שהוא שיש לו כלום שלמד תורה. ודיבור בגרמי פירוש שלמד בעצמו ולא לימד לאחרים אז נוח לו שלא נברא כדאיתא בגמרא ורומז לו שזכותו גדול לפי שלימד לאחרים וכנ"ל:

פרק טו

נשיא לבני אפרים וגם לשמונה כו'. רמז על אלו יותר משאר נשיאים שאף שהם משבט אחד של יוסף מ"מ זכו להקריב ב' נשיאים וגם קרבנו דחה שבת אף שהוא רק חצי שבט שהרי גם לשמנה הקריב מנשה אחיו:

פרשה יא

פרק ט

בקשו לגנוז כו' שהן מטין כו'. ק"ל איך לא שפילו לסיפא דקרא שמפרש ודע גו'. גם למה אמר מטין לצד מינות דלפי ה"א שהותרה הרצועה אין לך מינות גדולה מזו. ונ"ל דה"פ דלפום ריהטא סברו פי' הפסוק שהתיר לחטא רק שהזהיר לשוב בתשובה שלימה. לז"א ודע שעל כל גו' ע"כ תשוב מהר וזה נוטה לצד מינות להתיר לומר אחטא ואשוב תרי זימני שכפל דבריו שמח בחור ויטיבך לבך. ואח"כ דקדקו בדבריו שסיים יביאך אלהים במשפט ולא אמר תבא במשפט אלא שבא להורות של"ת כן כי לא יספיקו בידך לעשות תשובה וע"כ יביאך במשפט:

פרשה יב

פרק א

כל טילוי סירוי כו'. פי' דפתח ואמר הסר כעס גו' וסיים ונתן טעם כי הילדות גו' ולאו סיפיה רישא לכ"א כי כל טילוי היינו ילדות כמו כד הוינא טלי' סירוי שמחמת הימי ילדותו היא מלא כעס ויפה פי' המ"כ שהוא מל' סר וזעף ולא תרתח ולא תחטא ואין אדם חוטא אא"כ נכנסה בו רוח שטות לז"א כל סירוי טפשן וזהו פי' הפסוק הסר כעס גו' כי הילדות הבל ושטות. וקל להבין ועיין מתנות כהונה שנדחק מאד ופירושו אין שייך כלל ללשון המדרש ופי' ה"פ: